

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy, v právní věci

žalobkyně: **DevClub s. r. o.** IČ 242 04 714,
se sídlem Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1

zastoupené Mgr. Bc. Klárou Luhanovou, advokátkou,
se sídlem Šafaříkovy sady 2455/15, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému: **Celní úřad pro hlavní město Prahu**
se sídlem Washingtonova 7, 113 54 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024, č. j. 201298-27/2024-510000-11,

t a k t o:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024, č. j. 201298-27/2024-510000-11, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně Mgr. Bc. Kláry Luhanové, advokátky.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení výše uvedeného rozhodnutí Celního úřadu pro hl. m. Prahu (dále též „žalovaný“), kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o prominutí úroku z prodlení vyčísleného dvěma rozhodnutími žalovaného ze dne 11. 9. 2017, kterými byla žalobkyni vyměřena spotřební daň ve výši 195 225 Kč (splatná dne 8. 6. 2018), respektive ve výši 51 015 Kč (splatná téhož dne).

Žalobní argumentace

2. Žalobkyně má za to, že žalobou napadené rozhodnutí není věcně správné ani zákonné s ohledem na rozhodnou právní úpravu, kterou je ustanovení § 259b odstavec 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Podle tohoto ustanovení *„správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu“*.

3. Žalobkyně shledává pochybení žalovaného, věcnou nesprávnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí v nesprávném právním a skutkovém posouzení věci. Žalovaný své rozhodnutí řádně a logicky neodůvodnil, když z napadeného rozhodnutí se nepodává, jakými myšlenkovými pochody se žalovaný při užití správního uvážení řídil, pokud se omezil pouze na konstatování, kdy obdržel žádost žalobkyně, zda byl uhrazen správní poplatek a na konstatování, že bylo zjištěno, že žalobce nenaplnuje žádný z ospravedlnitelných důvodů. K žalobcem nabízeným důvodům žalovaný pouze uvedl demonstrativní výčet ospravedlnitelných důvodů podle metodické informace č. 6/2022 a konkrétními okolnostmi daného případu se více nezabýval. Nikterak nevysvětlil, z jakých konkrétních důvodů neshledal důvody žalobce ospravedlnitelnými, a sám – v rozporu s článkem 4 odstavec 6 metodické informace č. 6/2022 nespecifikoval, kterým platebním (dodatečným platebním) výměrem bylo příslušenství daně stanoveno.

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že dle žalobních bodů je patrné, že žalobce shledává hlavním pochybením žalovaného nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí.

5. Žalovaný se v rámci řízení o prominutí příslušenství daně řídí především § 259 daňového řádu, dále v tomto případě § 259b daňového řádu a zároveň interním aktem řízení v podobě Metodické informace č. 6/2022 nazvané *„Postup správce daně při rozhodování o prominutí příslušenství daně a při zpracování podnětu k bromadnému prominutí daně nebo příslušenství daně“*.

6. Žalobce svou žádost o prominutí úroků z prodlení ze dne 31. 01. 2024 (dále jen „žádost o prominutí“) odůvodnil následovně:

„Daňový subjekt sděluje, že v současné době by měly být nedoplatky na dani splněny ze strany podlužníka daňového subjektu, společnosti HALALI. Daňový subjekt má za to, že k prodlení s

úhradou spotřební daně došlo z ospravedlnitelných důvodů. V době vyměření předmětné daně vedl daňový subjekt spor s pronajímatelem společnosti

HALALI, jednak ohledně neplatnosti výpovědi z nájmu, jednak se bránil situaci, kdy pronajímatel zadržel veškeré vybavení daňového subjektu a prakticky zcela ukončil jeho činnost. Daňový subjekt zůstal bez prostor a majetku. Majetek byl zničen, což je doloženo znaleckým posudkem. Od roku 2015 pak s pronajímatelem vedl daňový subjekt složité spory, aby získal majetek, resp. způsobenou škodu, zpět. Daňový subjekt nemohl vykonávat jakoukoliv činnost, ze které by mohl získat plnění pro celní úřad, od roku 2015 doposud v podstatě vedl pouze soudní spory s pronajímatelem. Ve sporu byl nakonec daňový subjekt úspěšný, resp. došlo k ukončení sporu dohodou, o jejímž obsahuje povinen daňový subjekt dodržovat mlčenlivost, avšak tímto krokem daňový subjekt získal plnění pro celní úřad a daň byla neprodleně uhrazena. Daňový subjekt podotýká, že se do složité situace, kdy nemohl po velmi dlouhou dobu uhradit vyměřenou daň dostal nikoliv vlastní vinou. Daňový subjekt nikdy předtím závažným způsobem neporušil daňové právní předpisy. Má proto za to, že jsou zde důvody pro odpuštění úroku z prodlení.“

7. Žalovaný podotkl, že vzhledem k tomu, že daňový řád ani metodická informace nepojednávají, resp. neobsahují žádnou podrobnější úpravu pro projednání či hodnocení „dalších ospravedlnitelných důvodů prodlení“, žalovaný se při posuzování předmětné žádosti o prominutí zaměřil na důvody vzniku úroků z prodlení tak, zda odpovídají deklarovaným ospravedlnitelným důvodům dle metodické informace, přičemž je zřejmé, že občanskoprávní spor, vedený žalobcem se společností HALALI, jím není.

8. Pokud žalobce v podané žalobě upozorňuje, že žalovaný v rozporu s čl. 4 odst. 6 metodické informace nspecifikoval, kterým platebním výměrem nebo dodatečným platebním výměrem bylo

příslušenství daně stanoveno, s tímto tvrzením žalovaný částečně souhlasí, jelikož žalobci nebyly vystaveny platební výměry na úroky z prodlení, avšak současně částečně nesouhlasí, jelikož dne 31. 1. 2023 byl žalovaným žalobci zaslán exekuční příkaz (č.j.: 125684/2023-510000-42), ve kterém jsou úroky z prodlení uvedeny, dne 3. 10. 2024 (č.j.: 791940/2023-510000-42) bylo žalovaným žalobci zasláno vyrozumění o nedoplatku, ve kterém jsou mj. úroky z prodlení taktéž uvedeny a zároveň sám žalobce v žádosti o prominutí uvádí „*Daňový subjekt byl vyrozuměn o úroku z prodlení z daní dle uvedených rozhodnutí*“. Žalovaným bylo během tohoto řízení zjištěno, že z důvodu značného množství předepsaných úroků z prodlení na daňový účet žalobce, došlo ze strany žalovaného k chybnému nastavení filtrace požadovaných předpisů a s tím souvisejícímu chybnému výpočtu úroků z prodlení ve výši 149 278,91 Kč, jenž je uveden v napadeném rozhodnutí namísto 230 542 Kč. Na základě výše uvedeného i navzdory výše zmíněného pochybení žalovaného ve výpočtu úroků z prodlení, žalovaný postupoval v předmětném řízení v souladu se zákonem a vnitřním aktem a proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Replika žalobkyně

9. Žalobkyně reagovala na doručené vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž setrvala na názoru, že žalovaná dosud nevysvětlila, z jakého důvodu nelze žalobkyniny důvody popsané v podané žádosti považovat za ospravedlnitelné. Situace žalobkyně byla netypická, žalobkyně se vlivem sporu s pronajímatelem ocitla ze dne na den bez přístupu k majetku a účetnictví a nemohla pokračovat v podnikatelské činnosti. Žalobkyni tak byla stanovena

daň, které se v důsledku důkazní nouze nemohla ubránit a v náhradní lhůtě splatnosti byla bez majetku, nemohla podnikat a musela se soustředit na několikaletý spor s pronajímatelem. Dále žalobkyně poukázala na to, že sama žalovaná přiznává, že v předpisu úroku z prodlení nebylo příslušenství dostatečně specifikováno a tvrzení o „chybě při filtraci“ nevyovídá ničeho o tom, proč žalovaná dospěla k výši úroku řádově o 100 000 Kč vyšší, než byla uvedena v napadeném rozhodnutí. I v této části je proto napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a vadné.

Průběh řízení před správními orgány

10. Ze spisového materiálu, který byl žalovaným soudu doručen, byly zjištěny následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

11. Ve dnech 14. 1. 2016 a 11. 2. 2016 bylo na základě oznámení Policie České republiky a podání, označeného jako „*Oznámení o nálezů vybraných výrobků*“, provedeno žalovaným na adrese Jungmannova 32/25, 115 25 Praha 1, místní šetření, zaměřené na kontrolu zdanění vybraných výrobků uvedených do volného daňového oběhu, jejímž účelem bylo ověření, zda skladované vybrané výrobky podléhající spotřební dani jsou prokazatelně zdaněny, nebo oprávněně nabyté bez spotřební daně v souladu se zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o spotřebních daních*“) a prověřování plnění povinností při značení lihu nebo při nakládání s lihem dle zákona č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu (dále jen „*zákon o PZL*“).

12. Během místního šetření bylo zjištěno, že objekt je ve vlastnictví společnosti HALALI, všeobecná pojišťovna, a. s., IČ: 60192402 (dále jen „*společnost HALALI*“) a ve skladovacích prostorách v přízemí budovy, označených jako „*Privat club*“, které byly v minulosti předmětem nájmu žalobce, se nacházely lihoviny opatřené kontrolními páskami. Vzhledem k tomu, že v průběhu místního šetření bylo zjištěno, že došlo ke splnění podmínek stanovených v § 42 odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních, provedl žalovaný v souladu s ustanovením § 42 odst. 3 zákona o spotřebních daních zajištění vybraných výrobků.

13. Na základě výše uvedeného, byly žalovaným žalobkyni dne 12. 9. 2017 prostřednictvím datové schránky zaslány platební výměry na spotřební dani z lihu za zdaňovací období leden 2016 a únor 2016, ve výši spotřební daně 195 225 Kč a 51 015 Kč (č.j.: 195316/2017-510000-31, č.j.: 195332/2017-510000-31).

14. Proti výše uvedeným platebním výměrům ke spotřební dani z lihu za zdaňovací období leden a únor 2016, podala žalobkyně dne 11. 10. 2017 a 17. 10. 2017 včasné odvolání, která byla v obou případech dne 24. 5. 2018 zamítnuta a platební výměry žalovaného potvrzeny. Následně podané správní žaloby žalobkyně proti výše uvedeným rozhodnutím o odvolání ze dne 24. 7. 2018 byly rovněž zamítnuty, a to rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2020, č.j.: 10 Af 19/2018 – 84 a č.j.: 10 Af 20/2018 – 76).

15. Žalobkyně spotřební daň z lihu za zdaňovací období leden 2016 ve výši 195 225 Kč uhradila na příslušný účet žalovaného dne 10. 3. 2023, a spotřební daň z lihu za zdaňovací období únor 2016 ve výši 51 015 Kč uhradila na příslušný účet žalovaného dne 9. 2. 2023.

16. Z výše uvedených důvodů, byly žalobci na osobní daňový účet žalovaného předepsány úroky z prodlení v celkové výši 230 542 Kč, a to dle tabulkové přehledu uvedeného v předpisu úroku z prodlení.

17. Žalobkyně podala dne 30. 1. 2024 žádost o prominutí vyčíslených úroků z prodlení, kterou žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl s odůvodněním, že žalobkyně nenaplnuje žádný z ospravedlnitelných důvodů k prominutí s odkazem na kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení podle § 259b odstavec 2 daňového řádu.

Řízení před správními soudy

18. Usnesením ze dne 13. 6. 2024, č. j. 37 Af 6/2024 – 11, rozhodl Krajský soud v Praze, že věc postupeje Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

19. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán podle ustanovení § 75 odstavce 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

20. Žaloba byla podána včas a osobou oprávněnou.

21. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem účastníci nevyjádřili výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ – ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, dostupný, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu, též online na www.nssoud.cz).

Rozhodná právní úprava

22. Podle § 259 odst. 1 daňového řádu platí, že pokud zákon stanoví orgánu veřejné moci pravomoc zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně, lze tak učinit na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední.

23. Podle § 259 odst. 2 daňového řádu platí, že k prominutí daně i příslušenství daně může dojít od vzniku daňové povinnosti až do doby uplynutí lhůty pro placení daně, a to i poté, kdy došlo k její úhradě.

24. Podle § 259b odst. 1 daňového řádu platí, že daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl.

25. Podle § 259b odst. 2 daňového řádu může správce daně zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.

26. Podle § 259b odst. 3 daňového řádu při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.

27. Podle čl. 4 odst. 4 metodické informace č. 6/2022 platí, že při rozhodování o žádosti o prominutí příslušenství daně správce daně vychází z podkladů, které má k dispozici v daňovém spisu daňového subjektu, z příslušných aplikací a evidencí, a rovněž z tvrzení uvedených v žádosti a z dokladů, které ke své žádosti daňový subjekt připojil. Správce daně zjišťuje, zda existují a jsou prokázány zákonné podmínky, pro které může příslušenství daně prominout. Pokud daňový subjekt splní své břemeno tvrzení v tom smyslu, že žádost o prominutí příslušenství daně obsahuje precizně popsané důvody, pro které žádá prominout, avšak daňový subjekt své tvrzení uvedené v žádosti nedoloží, a ani správce daně nemá tvrzení daňového subjektu, jakkoliv podepřeno obsahem daňového spisu, nese daňový subjekt riziko možného negativního rozhodnutí v dané věci. V případě podané žádosti o prominutí příslušenství daně se jedná ryze o dispozitivní úkon daňového subjektu, a proto daňový subjekt nemůže být nucen k prokázání tvrzených skutečností, a to i s ohledem na znění ustanovení § 92 odst. 4 daňového řádu.

28. Podle čl. 4 odst. 6 metodické informace č. 6/2022 ve všech rozhodnutích správce daně, týkajících se promíjení příslušenství daně, o němž se rozhoduje, musí být přesně specifikováno, kterým platebním výměrem nebo dodatečným platebním výměrem bylo stanoveno, v jaké výši, a jaká výše byla prominuta. Nebyl-li vydán platební výměr nebo dodatečný platební výměr, musí být přesně specifikováno promíjení příslušenství daně jiným způsobem. Bude-li daňový subjekt v jedné žádosti žádat o prominutí několika příslušenství, přičemž o některých lze rozhodnout meritorně a o některých mimo meritum věci, musí správce daně rozhodnout o celém předmětu řízení, to znamená, že meritorně rozhodne o příslušenství daně, u něhož je to možné, a zastaví řízení či odloží žádost u příslušenství daně, které nelze projednat meritorně. Proti meritornímu rozhodnutí o prominutí příslušenství daně či zamítnutí žádosti nejsou připuštěny opravné prostředky (§ 259 odst. 4 daňového řádu).

29. Podle čl. 13 odst. 2 metodické informace č. 6/2022 správce daně posuzuje naplnění kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení, přičemž bude brát zřetel na veškeré skutečnosti uvedené v následující tabulce, i přestože daňový subjekt tyto skutečnosti v žádosti výslovně neuvede, jsou-li tyto skutečnosti správci daně známy z jeho úřední činnosti. Správce daně posuzuje naplnění kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení zpětně ke dni splatnosti daně či náhradní splatnosti daně tak, aby byly pokryty i situace, kdy má úhrada daně proběhnout v náhradní lhůtě splatnosti daně a daňový subjekt ji z ospravedlnitelného důvodu neprovede.

Kritéria ospravedlnitelného důvodu k prodlení Procentuální ohodnocení

1. Jedná se o daňového dlužníka, který byl postižen živelnou pohromou nebo jinou mimořádnou událostí v průběhu kalendářního roku, který se váže k platbě daně, příp. v kalendářním roce bezprostředně předcházejícím a následujícím - 100%

2. Úrok z posečkané částky vznikl při přechodu daňové povinnosti zůstavitele na dědice za období ode dne úmrtí zůstavitele do dne nabytí právní moci rozhodnutí o dědictví - 100%
3. Původní platba daně je daňovým dlužníkem vykonána omylem na jiný variabilní symbol nebo jiný účet správce daně, přičemž se současně nejedná o nejasnou platbu - 100%
4. Jedná se o daňového dlužníka, kterému nepříznivý zdravotní stav (dočasný nebo trvalý) zabránil plnit jeho daňové povinnosti (nutno doložit prokazatelným způsobem) - 100%
5. Prodlení s úhradou daně, k níž se váže úrok z prodlení, o jehož prominutí je žádáno, činilo maximálně 15 kalendářních dnů od původního dne splatnosti - 30%
6. Úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky byl stanoven na základě daňového tvrzení podaného daňovým subjektem bez výzvy správce daně - 20%
7. Daňovému subjektu bylo povoleno posečkání úhrady daně, k níž se váže úrok z posečkané částky, o jehož prominutí je žádáno (§ 156 daňového řádu) - 20%

30. Podle čl. 13 odst. 5 metodické informace č. 6/2022 v případě, kdy při posuzování rozsahu prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkání daňový subjekt nenaplnuje žádný z ospravedlnitelných důvodů k prodlení, uvedených v tabulce v odstavci 2 a současně jím tvrzené důvody prodlení nelze ospravedlnit, správce daně již neposuzuje naplnění kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku podle odstavce 6 a vydá rozhodnutí o zamítnutí žádosti (meritorní rozhodnutí) s řádným odůvodněním zamítnutí.

Posouzení důvodnosti žalobních bodů soudem

31. Příslušenství daně lze prominout na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední (§ 259 odst. 1 daňového řádu). O prominutí úroku z prodlení může daňový subjekt požádat, pokud uhradil daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl (§ 259b odst. 1 daňového řádu). Správce daně může úrok z prodlení prominout, pokud k prodlení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit (§ 259b odst. 2 daňového řádu). Prominutí není možné, pokud daňový subjekt porušil v posledních třech letech závažným způsobem daňové předpisy nebo účetní právní předpisy (§ 259c odst. 2 daňového řádu). Při posouzení žádosti správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem (§ 259c odst. 1 daňového řádu).

32. Úprava prominutí úroku z prodlení kombinuje v ustanovení § 259b odstavci 2 daňového řádu institut správního uvážení (správce daně *může* prominout) a neurčitý právní pojem (důvody prodlení musí být *ospravedlnitelné s ohledem na konkrétní případ*).

33. Správní uvážení může soud přezkoumat pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze a zda premisy úsudku správního orgánu byly zjištěny řádným procesním postupem (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2021, čj. 7 Afs 314/2019 – 21, body 43 až 45). Výklad neurčitých právních pojmů a jejich aplikace na konkrétní případ však podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 4. 2014, čj. 8 As 37/2011 – 154, publikované pod č. 3073/2014 ve Sbírce NSS, body 15 a 24).

34. Výklad neurčitých právních pojmů mohou správní orgány v rámci své hierarchie

cizelovat a usměrňovat formou interních normativních aktů. Tento postup je v jistém ohledu i žádoucí, neboť tím správní orgány za účelem jednotné rozhodovací praxe vymezují, jaké situace obecně naplňují neurčitý právní pojem a jaké ne. Zveřejněním interních pokynů pak zpřístupňují svůj náhled veřejnosti (zde daňovým subjektům), která může legitimně očekávat, že budou jejich případy posuzovány v souladu s metodikou vyjádřenou v interním normativním aktu. V tomto ohledu lze dovodit, že porušení pokynu Generálního finančního ředitelství (ve smyslu rozhodnutí v rozporu s metodickou vyhláškou č. 6/2022) by mohlo být porušením zákazu libovůle a neodůvodněným nerovným zacházením. Tento závěr se uplatní v případech, kdy by finanční úřad neprominul příslušenstvím tam, kde dle pokynu prominout má, nebo by naopak prominul příslušenství tam, kde dle pokynu nesmí. Posuzovaná věc je ovšem odlišná, neboť důvody uváděné žalobkyní nejsou v interním pokynu vůbec zmíněny.

35. Výklad neurčitého právního pojmu vnitřním předpisem nemůže nikdy postihnout všechny myslitelné situace. Ostatně proto zákonodárce neurčité právní pojmy používá, neboť jejich obsah, rozsah a aplikace se mohou případ od případu měnit a zákonodárce jejich použitím vytváří prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situaci lze podřadit pod daný pojem. Nahrazení neurčitého právního pojmu v zákoně taxativním výčtem ve vnitřním předpise není možné, neboť množina případů, které neurčitý právní pojem pokrývá, je nutně otevřená. Výčet případů v metodické vyhlášce č. 6/2022 je proto demonstrativní a v zásadě nerozhodný pro zodpovězení otázky, zda důvod, který není v pokynu vůbec zmíněn, naplňuje znaky *důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit* (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2020, čj. 5 Afs 245/2019 - 38, bod 20, a Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2019, čj. 64 Af 10/2019 - 18, bod 13).

36. Rozhodnutí správce daně má být v souladu s ustanovením § 102 odstavec 3 daňového řádu odůvodněno tak, že v něm správce daně uvede důvody výroku a způsob, jakým se vypořádal s námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí. V posuzované věci to znamená, že žalovaný byl povinen posoudit jednotlivé okolnosti uváděné žalobkyní bez ohledu na to, že nejsou uvedeny v pokynu, a následně přezkoumatelným způsobem vysvětlit, z jakých důvodů má za to, že naplňují nebo nenaplňují podmínky uvedené v § 259b odst. 2 daňového řádu.

37. Soud musí mít možnost přezkoumat, zda interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu správním orgánem je v souladu se zákonem, jaké podklady pro své rozhodnutí k tomu správní orgán soustředil, zda tak učinil v rozsahu, který mu umožnil ve věci správně rozhodnout, a zda jeho zjištění nejsou v logickém rozporu s těmito podklady. Jestliže takový přezkum možný není, je rozhodnutí pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2015, čj. 9 As 12/2014 – 86, bod 43 a judikatura tam citovaná).

38. Žalovaný své povinnosti rozhodnutí řádně odůvodnit nedostal. Z napadeného rozhodnutí je sice zřejmé, že žalovaný dospěl k závěru, že důvody uváděné žalobkyní nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů uvedených v metodické vyhlášce, takový závěr však s ohledem na výše uvedené není dostatečný. Žalovaný se posouzením ospravedlnitelnosti důvodů uvedených v žádosti nijak nezabýval a komplexní úvahu vycházející z konkrétních okolností posuzovaného případu redukoval na provedení jednoduchého algoritmu. Takový postup však není přijatelnou interpretací a aplikací neurčitého právního pojmu.

39. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, proč žalovaný žádost zamítl a proč důvody uváděné žalobkyní považuje za nedostatečné. Absentující úvahu správního orgánu o ospravedlnitelnosti důvodů, které uváděla žalobkyně, nemůže nahradit správní soud (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2010, čj. 7 Afs 1/2010 - 53), ani sám žalovaný ve vyjádření k žalobě (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008 - 71, a ze dne 28. 1. 2009, čj. 1 As 110/2008 - 99). S ohledem na výše uvedené je stěžejní námitka žaloby důvodná, protože napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Závěr a náklady řízení

40. Žalovaný nerozhodl přezkoumatelným způsobem o žádosti žalobkyně o prominutí příslušenství daně. Soud proto napadené rozhodnutí výrokem I. zrušil postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a zároveň věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem zdejšího soudu, že při posouzení žádosti o prominutí úroku z prodlení je nutné, aby se správce daně zabýval konkrétními důvody každé jednotlivé žádosti, přičemž není možné vycházet pouze z důvodů demonstrativně uvedených v metodickém pokynu (vyhlášce). Zároveň žalovaný přezkoumatelným způsobem vyloží, jakým způsobem dospěl ke konkrétní výši úroku z prodlení, o níž ve vztahu k žádosti žalobkyně o prominutí příslušenství daně fakticky rozhoduje

41. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobkyni, která byla ve věci plně úspěšná, přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a odměny za zastupování advokátem. Zástupkyně žalobkyně ve věci učinila tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání repliky k vyjádření žalovaného), za které jí náleží částka 3 100 Kč/úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu v platném znění]. Zástupkyni žalobkyně dále náleží náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč/úkon a náhrada daně z přidané hodnoty podle § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 21 %, jejíž je zástupkyně žalobkyně plátkyní. Celkem tedy náleží žalobkyni na náhradě nákladů řízení částka ve výši 11 228 Kč, když soud nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů za podanou repliku, neboť ji k podání repliky nevyzval a žalobkyně v replice opakuje argumentaci uvedenou již v žalobě.

42. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů („o. s. ř.“), místo plnění podle § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. září 2024

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu